

Tapa-doek (📖 heeft meerdere benamingen, als masi e.a.) is een boombastdoek op de eilanden van de Stille Oceaan, (meestal) gemaakt van de papiermoerbeiboom (*Broussonetia papyrifera*, ook voor papier gebruikt). De buitenste schors wordt afgeschraapt of afgesplitst. De binnenste wordt in handbrede en persoonslange strips gesneden, gedroogd, dan doorweekt en geplet tussen houten hamers en aambeeld tot een breedte van ca. 25cm. Met eventueel wat zetmeel (maniok) als lijm worden stroken (als papyrus) kruislings op elkaar geslagen in 2 à 3 lagen. Het 'doek' wordt versierd met figuren in licht reliëf en bruine kleuren.

18.3.8 Papier slaan en persen

Misschien hebben we dat gewoon afgekeken van wespen: houtvezeltjes of plantenvezels met speeksel fijnkauwen, er een laagje mee maken, en laten drogen.

In 105 vond de Chinese hoveling Ts'ai Lun het **papier** 📖 uit. De productiemethode bleef een streng bewaard staatsgeheim. Pas in 1144 bereikte de productiemethode via Spanje ook Europa.

In de 5de eeuw was er in Mexico ook al **papier**. De Azteken maakten dik papier van palmbblad, agave of vijgenbast. De codex Fejervary-Mayer heeft zonder enige aantasting 6 eeuwen overleefd.

Met natte, gehamerde vezels kan je dus papier maken. Je kan ook lompen en oud papier tot pap slaan. De pap wordt in een met gaas bespannen raam geschept, en op een viltlaag gekiept. De lagen viltpapier worden geperst, waarna de vellen te drogen werden gehangen.

Dan worden ze nog in een bad met beenderlijm en aluin gedompeld, en opnieuw gedroogd.

Tegenwoordig wordt bij houtpulp de lignine chemisch verwijderd.

Als vulstof wordt krijt of kaolien toegevoegd, soms ook nog witters en een zetmeelcoating.

Papier wordt (gelukkig) veel gerecycleerd.

Gebruik de lege achterkanten van drukwerk als klad-, print- en schrijfpapier.

De West-Europese industrie bleekt nog zelden papierpulp met chloor(gas), wel met chloordioxide, waterstofperoxide of ozon.

Om het gewicht te berekenen van één A4'tje moet het op de verpakking vermelde gewicht worden gedeeld door 16. Een 80-grams A4'tje weegt dus 5 gram. Dit heeft te maken met de standaardpapierformaten.

(Karst) steenpapier bevat ca. 80% calciumcarbonaat en 20% HDPE (high-density polyethylene; plastic) dat een niet giftig, recycleerbaar bindmiddel wordt genoemd.

🔪 *Viagra verandert je software in hardware.*

Figuur 146 *Berkenschors dozen*

tekeningen en teksten duidelijk op de witte berkenbastbladen waaruit zijn schoolschrift bestond.

In een tekst uit 93 BC raadt een Chinese keizerlijke schildwacht zijn prins aan zijn neus te snuiten met een stuk **papier**. Dit taai papier werd ook gebruikt voor kleding, dekens, pijnvrije vesten en zelfs voor schoeisel!

♪ *Papier: zwaarlijvige ler, of vader van een worm.*

18.3.9 Karton of bordpapier

Karton (📖 of bordpapier) is papier van meer dan 179 g/m² en bestaat uit meerdere lagen.

Tussen 1870 en 1970 werd strokarton gemaakt van het restproduct stro, vooral in noord Nederland. Bij strokarton is de vezel nog zichtbaar. Vooral oud papier wordt nu als grondstof voor karton gebruikt.

♪ *Stonden hier vroeger geen bomen?
Ja. Jij leest zeker geen kranten?
Jan-Willem Overeem*